

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Α' ΤΟΜΟΥ

Ιανουάριος 1963 — Δεκέμβριος 1964

Τεύχη 1 — 10

*Επιστημονικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου Παιδαγωγῶν - Ψυχολόγων
Πτυχιούχων Πανεπιστημίων Ἐξωτερικοῦ*

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

	Σελ.	Τεῦχος
<i>Τῆς Συντάξεως</i> : Ἡ ἔκδοσις	1	1
» » : Προβλήματα σχετιζόμενα μετὰ τὴν σύνταξιν ἀναλυτικοῦ προγράμματος	1	B
» » : Ὑπόμνημα πρὸς ἔξοχ. Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρησκευμάτων	1	4
» » : Πρὸς τὸν δεῦτερον τόμον μας	1	6

Μ Ε Λ Ε Τ Ε Σ

I. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΚΡΙΤΙΚΗ

<i>Κ. Ἀνανιάδης</i> : Ἡ ἀγροτική ἐκπαίδευσις στὰ πλαίσια τῆς γενικῆς Παιδείας	15	6
<i>Κ. Ἀνανιάδης - Γ. Μαραγκουδάκης</i> : Ἀγροτική καὶ Ἀγροτεχνική ἐκπαίδευσις στὴν Ἑλλάδα	59	7
<i>Φιλίπ Βερνόν</i> : Σύγχρονοι ἀπόψεις περὶ νοημοσύνης καὶ μετρήσεως αὐτῆς (μεταφρ. Τ. Πασσάκου-Κυριαζοπούλου)	19	2
» » : » » »	15	3
<i>Ἄρ. Βουγιούκα</i> : Τὰ φαινόμενα τῆς προσαρμογῆς στὴ λειτουργία τῆς ἀντιλήψεως	3	4
» » : Ἡ διαδικασία τῆς μαθήσεως	51	7
<i>Θεοφράστου Γέρου</i> : «Ἐκπαιδευτικὴ Μεταρρύθμιση» (κριτικὴ)	8	5
<i>Γ. Γεωργιάδης</i> : Τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα ἐκπαιδεύσεως	92	8
<i>Π. Ε. Δέρα</i> : Ὑπαρξισμὸς - Ἀγωγή, Ψυχολογία καὶ Ψυχιατρικὴ	161	9
<i>Ἔρנסτ Κασίρερ</i> : Τί εἶναι ἄνθρωπος. Μετάφ. - Σχόλια Θ. Γέρου	9	1
» » : » » » » » »	14	2
» » : » » » » » »	13	3
<i>Βασιλ. Α. Κονιδιτσιώτου</i> : Διαλεκτικὴ Ἀγωγή	3	1
» » : » » » »	11	2
<i>Βασ. Ι. Δαζανᾶ</i> : Abbé de l' Erpée, ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἀγωγῆς τῶν κωφαλάλων	215	10
<i>Γεωργίου Μαραγκουδάκη</i> : Ψυχολογία Μαθήσεως καὶ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα	140	9
» » : Στοιχεῖα Νευροφυσιολογικῆς Ψυχολογίας	14	1
<i>Ἄντ. Μπενέκου</i> : Εἰσαγωγή στὴν Ψυχολογία τοῦ Bruner	22	2
» » : » » » » »	19	3
» » : Προβλήματα καὶ πειραματισμοὶ γύρω ἀπὸ τὴν διδασκαλία τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν	107	8

Ε. Δ. τῆς Κ. τ. Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

	Σελ.	Τεύχος
Ι. Σ. Μπρούνερ : «Η έννοια τῆς δομῆς στὴ σύγχρονη Παιδαγωγική» κατὰ μετάφραση Γ. Μαραγκουδάκη καὶ Ἀντωνίου Μπενέκου	11	5
Κ. Πασάκου : Σύγχρονος ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ μέθοδοι εἰς Ψυχολογίαν καὶ Παιδαγωγικὴν	21	1
» » : » » »	32	2
Γ. Κ. Παπαγεωργίου : Δυσκολίες στὴν ἀνάγνωση καὶ γραφὴ .	199	10
Τριαντ. Τριανταφύλλου : Αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις εἰς τὴν Ἀγωγὴν	2	6
Κ. Χάρη : Ἡ ἐπιστημονικότης τοῦ διδασκάλου καὶ ἡ στάθμη τῶν σπουδῶν του	78	7
Λ. Χουσιάδα : Παρατηρήσεις γιὰ τὴν ἐπαγωγικὴ καὶ παραγωγικὴ σκέψη	4	2

II. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΨΥΧΙΚΗ - ΥΓΙΕΙΝΗ

Διδακτικοὶ πειραματισμοὶ

Α. Βουγιούκα : Ἐνα εὐκαιριακὸ θρησκευτικὸ μάθημα	181	9
» » : Ἡ προσφορὰ τοῦ Ζαχ. Παπαντωνίου στὰ παιδικὰ γράμματα	36	2
Θεοφράστου Γέρον : Ἡ Ὄρθογραφία τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 διδακτικὸν πρόβλημα τοῦ σχολείου	47	3
» » : » » »	35	4
» » : » » »	32	5
Α. Κακαβούλη : Παιδικὰ ἐλαττώματα καὶ ἡ ἀντιμετώπισίς των εἰς τὸ σχολεῖον	39	4
Εὐθ. Κασιώλα : Πορίσματα τέστ Ἀναγνώσεως	30	1
» » : » » »	44	2
» » : » » »	18	4
» » : » » » καὶ Ἀριθμητικῆς	15	5
» » : Τὸ πρόβλημα τῶν καθυστερημένων μαθητῶν στὸ σχολεῖο	186	9
» » : » » »	230	10
Ἀντ. Κρέτση : Ἡ μαθητοποίησις τοῦ μαθητοῦ	26	1
» » : » »	32	2
Γ. Κυριαζοπούλου : Ἡ Σύνταξις τοῦ συγχρόνου Ἀναλυτικοῦ προγράμματος	34	1
» » : » » »	48	2
Ν. Δυμπέρη : Πρότυπα Δημοτικὰ Σχολεῖα	132	8
Γ. Μαραγκουδάκη : Σχέδιον Ἀναλ. Προγραμ. τῆς Α' τάξεως τοῦ Δημ. Σχολείου	1	3

		Σελ.	Τεύχος
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Συμβολή εις τὸ πρόγραμμα συγκεντρώσεως τῆς διδακτέας ὕλης	24	4
	» » : » » » »	27	6
<i>Τφ</i>	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνικότητος εἰς τὸ παιδί	26	2
»	» » : » » » »	26	3
»	» » : » » » »	12	4
	<i>Εὐαγ. Παπαγιαννάκη</i> : Τὰ τρία «Τί»	21	4
	<i>Δ. Κ. Παλυβοῦ</i> : Ἡ ψυχολογία τῶν πεποικισμένων παιδιῶν	174	9
»	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Προσπάθειαι ψυχολογικῆς καὶ Παιδαγωγικῆς παρακολουθήσεως τοῦ μαθητοῦ	195	9
	» » : » » » »	243	10
	<i>Ν. Πετρουλάκη</i> : Πηγαι καὶ μορφῆ μαθήσεως	28	5
	<i>Ἑλπ. Σταματάκη</i> : Ἡ φιλολογία τῶν παιδιῶν	228	10
<i>Ε</i>	<i>Ἰω. Χαραλαμποπούλου</i> : Τὰ προβλήματα τῆς Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ λαοῦ μας	38	1

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

	<i>Θ. Γέρον</i> : Educational Strategy for developing Societies τοῦ Adam Curle — Κριτικὴ Ἀνάλυση	90	7
	<i>Τ. Κυριαζοπούλου</i> : Ἡ Ἐπέκτασις τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως	137	8
	<i>Ἰω. Καμπανᾶ</i> : Ἐπιθεώρηση τοῦ βιβλίου Ἰω. Κυριαζικίδου : «Εἰσαγωγή στὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸν»	148	10
	<i>Κ. Κίτσου</i> : Ἰδρυσις Ἰνστιτούτου τῶν ἐπιστημῶν τῆς ἀγωγῆς	35	5
	<i>Ν. Μπάρκα</i> : Ἐκθεσις ἀναφερομένη εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἐν Ἀθῆναις συγκληθέντος Διεθνoῦς Συνεδρ. Μαθημ)κῶν	40	6
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Ἐπιθεώρηση βιβλίου : 1) Ἑλπ. Σταματάκη : «Ἡ ἐπιμόρφωσις τῶν ἐνηλίκων» 2) Reiser - Leythman - Frankl - Lefgren : «Μιὰ προσπάθεια συνενώσεως τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως» Μεταφρ. Σχόλια Τρ. Τριανταφύλλου καὶ Γ. Μαραγκουδάκη. 3) Δ. Κ. Βακάλη : «Ἡ Ἐνιαία Συγκεντρωτικὴ Διδασκαλία»	95	7
	» » : Ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ βιβλίου Ν. Πετρουλάκη : «Γενικὴ Διδακτικὴ»	147	8
	<i>Γ. Ζύδη</i> : Στατιστικὴ περὶ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως	52	2
	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Διεθνῆς ἐκπαιδευτικὴ κίνησις	43	1
	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Βιβλιοκρισία τοῦ βιβλίου «Ἡ Κρήτη τοπίον, ἀνθρωποι, γεγονότα, θρύλοι» — Λ. Γ. Πετρίδου	48	6
	<i>Τ. Τριανταφύλλου</i> : Ὁργάνωσις Σεμιναρίου	56	2

*** 'Η όρθογραφία τὸ ὑπ' ἀριθ. 1
διδασκτικόν πρόβλημα τοῦ Σχολείου**

Θ. ΓΕΡΟΥ Β. Ed. • Εδιμβούργου

Στὰ προηγούμενα τεύχη (3ον καὶ 4ον), παρουσιάσαμε τὸ πρόβλημα, ἀναπτύξαμε τὴ θέση ποὺ παίρνουμε γὰρ τὴν ἀντιμετώπιση του καὶ δώσαμε ἕναν πίνακα βασικῶν λέξεων, ποὺ ἀρχίζουσι ἀπὸ τὸ (α), καθὼς καὶ μιὰ σειρά ὀρθογραφικῶν γυμνασμάτων μιᾶς ἐβδομάδας. Στὸ τέλος τῆς ἐβδομάδας, γίνεται ἐπανάληψη τῶν λέξεων σὲ διαφορετικοὺς συνδυασμοὺς. Ἡ ἐργασία τῆς ἐπόμενης ἐβδομάδας θὰ στηριχτῆ πάνω στὴν ἐργασία τῆς προηγούμενης καὶ πάνω σὲ καινούργιο ὕλικό. Τὸ ὀρθογραφικὸ κείμενο ποὺ δίνουμε ἀπὸ ἐβδομάδα σὲ ἐβδομάδα, θὰ ἔχη περισσότερες λέξεις. Στὸ τέλος τοῦ μηνὸς κάνουμε μιὰ γενικὴ ἐπανάληψη τῶν λέξεων ποὺ ἔμαθαν τὰ παιδιά. Καὶ συγκεντρώνουμε τὰ ἀποτελέσματα, π.χ. ὡς ἑξῆς :

Γ' τάξη - παιδιά 40
Δοκίμιο ὀρθογραφικὸ
(Λέξεις 151)

Κείμενο

Τὸ σχολεῖο μας ἀνοῖξε. Οἱ συμμαθητρίες καὶ οἱ συμμαθητὲς μας εἶναι στὴν αὐλὴ τοῦ σχολεῖου. Ὑστερα ἀπὸ τὴν προσευχὴ πῆγαμε στὶς αἴθουσες. Ἡ αὐλὴ τώρα ἄδειασε. Στὸ διάλειμμα, τὰ παράθυρα τῶν τάξεων μένουσι ἀνοιχτά. Ἡ τάξη μας, ἔχει μερικὰ ἄδεια θρανία. Δὲν ἦρθαν ἀκόμα ὅλα τὰ παιδιά. Τὴν πρώτη ὥρα κάναμε ἐπανάληψη τῆς ὀρθογραφίας ποὺ μάθαμε ὅλο τὸν μῆνα, (τὶς τέσσερις ἐβδομάδες τοῦ μηνὸς).

Βοηθῶ τὴ μητέρα μου στὶς δουλιές τοῦ σπιτιοῦ. Πηγαίνω στὸ παντοπωλεῖο

ἡ βοήθεια εἶναι ἐλαχίστη τότε δὲν ὑπάρχει διαφέρον, οὔτε ἐμπιστοσύνη ἐπὶ τῶν δυνάμεων τοῦ μαθητῆ. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς βοήθειας εἶναι νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν πρὸς μάθησιν.

Καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν ὁ διδάσκαλος δεῖ ν' ἀκολουθήσῃ ὀρθὴν τακτικὴν, ὥστε οἱ μαθηταὶ του νὰ ἐπιτυχάνουσι καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς μαθήσεως τὸ μέγιστον δυνατόν, ἀξιοποιοῦντες κατὰ τὸν καλύτερον δυνατόν τρόπον τὰς ἰδίας των δυνάμεις, τοὺς θησαυροὺς τῆς φύσεως, τὴν ἐμπειρίαν τῶν συναθρώπων των καὶ τὰς ἐπιτεύξεις τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗΣ

* Στὸ προηγούμενο τεύχος, σελ. 35, σειρά προτελευταία, νὰ διαβαστῆ: μεταχειρίζονται πολὺ πιὸ συχνὰ τὴ λέξη ἀγαπῶ, κλπ.

καὶ ἀγοράζω τὰ τρόφιμα ποὺ μᾶς χρειάζονται. Ὑστερα κάθομαι καὶ ἐτοιμάζομαι
στὰ μαθήματα τῆς αὐριανῆς ἡμέρας (μέρας).

Κυνηγῶ—κυνηγοῦσε—κυνήγησε (κυνηγημένος)

ποτίζω — πότιζε — πότισε (ποτισμένος)

χτυπῶ—χτυποῦσε—χτύπησε (χτυπημένος)

Πηγαίνω στὸ καφενεῖο
φαρμακεῖο
παντοπωλεῖο
γαλακτοπωλεῖο

τῆς γυναίκα, τὶς γυναῖκες
στῆς κυρίας, στὶς κυρίες
τῆς ὥρας, τὶς ὥρες
τῆς θέσης, τὶς θέσεις
τῆς τάξης, τὶς τάξεις

καρφώνω τὸ καρφί
τεντώνω τὸ σχοινί
διπλώνω τὶς κουβέρτες
ἀπλώνω τὰ ρούχα

Πηγαίνω — ἀνεβαίνω — κατεβαίνω
Πῆγα — ἀνέβηκα — κατέβηκα
Πηγαίνουμε — ἀνεβαίνουμε — κατεβαίνουμε
Πλύνομαι — ντύνομαι — χτενίζομαι

Κάνουμε τὴ διόρθωση τῶν κειμένων. Βρίσκουμε ποιὲς λέξεις ἔγραψαν σω-
στὰ στὸ σύνολό τους ὅλοι οἱ μαθητές. (Ἐδῶ δὲν λογαριάζουμε τὶς κτητικὲς ἀντων-
υμίες καὶ τὸ συμπλεκτικὸ σύνδεσμο καὶ)

Σημειώνουμε:

1) Ἐγραψαν σωστὰ καὶ οἱ 40 μαθητές τὶς παρακάτω λέξεις:

τῶν τάξεων	αὐλή	μάθαμε	ποτίζω, πότιζε
τὰ παράθυρα	τὸ καρφί	κάναμε	πότισε
τὰ θρανία	καρφώνω	ἀκόμα	στὸ — δὲν
ἡ μητέρα	τὰ ρούχα	ὀρθογραφία	
τὰ μαθήματα	τὶς κουβέρτες	πρώτη	
τῆς κυρίας	τοῦ σπιτιοῦ	παιδιά	
τῆς τάξης	προσευχὴ	ἀπὸ τὴν	
εἶναι	μένουν		
ποὺ	ἔχει		

2) Ἐγραψαν σωστὰ ὅλο τὸ κείμενο ὁκτὼ μαθητές (οἱ κάτωθι):

Συνάντησαν μεγαλύτερη δυσκολία στις παρακάτω λέξεις, κατά σειράν δυσκολίας:

Έτοιμάζομαι τὸ ἔγραψαν λάθος 32 μαθητές — π.χ. ἐτιμάζομε — ἐτοιμάζουμε — ἐτιμάζομαι

Κυνηγημένος	»	»	30	»
χτυπημένος	»	»	25	»
χρειάζονται	»	»	25	»
πλύνομαι	»	»	22	»
ντύνομαι	»	»	18	»
χτενίζομαι	»	»	16	»
κυνήγησε	»	»	14	»
διάλειμα	»	»	14	»
τὶς ὥρες	»	»	12	»
τὸ σχοινὶ	»	»	12	»
διπλώνω	»	»	10	»
τῆς θέσης	»	»	8	»
παντοπωλεῖο	»	»	8	»
βοηθῶ	»	»	6	»
ἀπλώνω	»	»	6	»
συμμαθήτριες	»	»	5	»
ἐπανάληψη	»	»	5	»
ἄδεια	»	»	4	»
σχολείου	»	»	4	»
ἕστερα	»	»	4	»
ἄνοιξε	»	»	4	»
αἰθουσές	»	»	4	»
ὄλα	»	»	4	»
ἦρθαν	»	»	4	»

καὶ τὶς ἄλλες λέξεις τὶς ἔγραψαν λάθος 1 - 4 μαθητές.

Τὶς λέξεις ποὺ ἔγραψαν λάθος οἱ περισσότεροὶ μαθητές, τὶς δίνουμε στὸν ἐπόμενο μήνα, μὲ ὅσο γίνεται περισσότερους συνδυασμούς. Μὲ τὸ νὰ γ ν ω ρ ἰ ζ ο υ μ ε ποιῆς λέξεις ἕξ α κ ο λ ο υ θ ο ὦ ν νὰ γ ρ ά φ ο υ ν λάθος οἱ περισσότεροὶ μαθητές, ε ν α ι σ ἄ ν ἄ ἄ ν τ ι μ ε τ ω π ἰ ζ ο υ μ ε τὸ πρόβλημα κατὰ τὸ ἥ μ ι σ υ.

Τοὺς ἄλλους μῆνες κάνουμε τὸ ἴδιο. Στὸ τέλος κάθε τριμήνου κάνουμε γενικὴ ἐπανάληψη καὶ διαπιστώνουμε ἔτσι τὴν ἀπόδοση τῶν μαθητῶν.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α

Ἡ διερεύνηση τῆς διδακτικῆς, τῆς ὀρθογραφίας, βασίζεται πάνω στὴ σημερινὴ σχολικὴ πραγματικότητα: διδασκαλία τῆς δημοτικῆς γλώσσας στὶς τρεῖς πρώτες τάξεις τοῦ Δημ. σχολείου (ὄχι καθαρῆς) νοθευμένης, ἕστερα ἀπ' τὶς γνωστὲς αὐθαίρετες ἐπεμβάσεις τῶν ἀνθρώπων τοῦ τεχνητοῦ συμπλησιασμοῦ τῶν δυὸ γλωσσικῶν μορφῶν) καὶ διδασκαλία τῆς καθαρῆς στὶς τρεῖς ἀνώτερες τάξεις.

* Προτείνουμε νὰ στηριχτῆ ἡ διδασκαλία τῆς ὀρθογραφίας, πάνω στὸ λεξιλόγιο ποὺ χρησιμοποιεῖ ὁ μαθητῆς τῶν μικροτέρων τάξεων καὶ στὰ λάθη ποὺ κάνει στὸ λεξιλόγιο ποὺ χρησιμοποιεῖ.

* Πιστεύουμε, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ δημιουργία ἐνὸς βασικοῦ λεξιλογίου, ἢ συγ-

ΙΔΡΥΣΙΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Ι. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

1. Τὰ θέματα ὀργανώσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν χώραν μας ἀντιμετωπίζονται μὲ λύσεις, αἱ ὁποῖαι στηρίζονται συνήθως εἰς προσωπικὰς ἀπόψεις καὶ εἰκασίας καὶ οὐχὶ εἰς δεδομένα ἐξ ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητος, τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξαχθοῦν διὰ μετρήσεων, στατιστικῶν ὑπολογισμῶν καὶ συστηματικῆς συγκριτικῆς μελέτης ἐπὶ συναφῶν καταστάσεων.

2. Τὸ πρόγραμμα διδασκείας ὅλης, αἱ μέθοδοι διδασκαλίας καὶ τὰ βοηθητικὰ βιβλία τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων Στοιχειώδους, Μέσης καὶ Ἑπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως δὲν ἀντιμετωπίζονται ὡς θέματα ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἠδύναντο νὰ λάβουν χώραν εἰδικοὶ πειραματισμοὶ ἐπιτρέποντες τὴν ἀποδείξιν τοῦ καρποφοροτέρου διδακτικοῦ συστήματος.

3. Ὁ προσανατολισμὸς τῶν ἐφήβων εἰς τὰ διάφορα σχολεῖα καὶ ἐπαγγέλματα, ἡ εἰδικὴ παιδαγωγία τῶν ἀπροσαρμόστων καὶ ἀνωμάλων παιδιῶν καὶ ἐφήβων, ἡ ἐποπτεία τῶν σχολείων καὶ ἡ λαϊκὴ ἐπιμόρφωσις ἀνατίθενται εἰς ἄτομα μὴ ἔχοντα εἰδικὴν ἐπαρκῆ διὰ καταλλήλων σπουδῶν μόρφωσιν.

4. Αἱ ἐπιστῆμαι τῆς ἀγωγῆς (βιολογία, ψυχολογία, κοινωνιολογία, παιδαγωγική, μεθοδολογία) δὲν καλλιεργοῦνται ἱκανοποιητικῶς, διότι δὲν διενεργοῦνται συστηματικαὶ σχετικαὶ ἐρευναι εἰς πανελλαδικὴν κλίμακα. Ἡ Διοίκησις τῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν της πορίσματα τῶν ἐπιστημῶν αὐτῶν ἐξ ἐρευνῶν εἰς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα.

5. Ἡ φιλοσοφία τῆς ἀγωγῆς δὲν ἀπετέλεσεν εἰς τὴν χώραν μας βασικὴν ἀπασχόλησιν τῶν παιδαγωγῶν, ὥστε νὰ καθορισθοῦν σαφῶς τὰ ἰδεώδη τοῦ πολιτισμοῦ μας, νὰ διαπιστωθοῦν τὰ πνευματικὰ αἰτήματα τοῦ λαοῦ μας, νὰ ἀναζητηθοῦν αἱ πολιτιστικαὶ ἀξίαι ἄλλων λαῶν, νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ πνευματικὴ συναλλαγὴ μετὰ Ἰδρυμάτων ἄλλων χωρῶν ἢ Διεθνῶν Ὄργανισμῶν, νὰ ληφθοῦν αἱ ἀνάλογοι θέσεις ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς εἰς τὴν παγκοσμίως διαμορφουμένην σήμερον φιλο-

---

κέντρωσις καὶ ἡ ἐκμάθησις 2000 τουλάχιστο βασικῶν λέξεων, μὲ μέθοδο λογικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ.

* Ἐὰν πραγματοποιηθῆ ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις, σύμφωνα μὲ τὶς δηλώσεις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου, καὶ ἀπλωθῆ ἡ διδασκαλία τῆς μητρικῆς γλώσσας (Δημοτικῆ) καὶ στίς ἑξ ἑτάξεις τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, οἱ συνέπειες τῆς διγλωσσίας στὴν ὀρθογραφικὴ κατάρτισις τῶν μαθητῶν, θὰ εἶναι μικρότερες. Τότε θὰ χρειασθῆ νὰ ἐμπλουτισθῆ τὸ βασικὸ λεξιλόγιον. Τὰ παιδιὰ θὰ μάθουν περισσότερες ἀπὸ 2000 βασικὰς λέξεις. Αὐτὸ θὰ τὸ δείξῃ ἡ ἐργασία μας στίς δύο ἀνώτερες τάξεις μὲ τὴ δημοτικὴ γλῶσσα.

* Τὸ βασικὸ λεξιλόγιον ποὺ θὰ προκύψῃ δὲν θὰ εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιον, γιὰ τοὺς μαθητὰς τῶν πόλεων καὶ τῶν χωριῶν, γιὰ τὴν ἀπαιτείαν τῶν πόλεων ἔχουν διαφορετικὰ βιώματα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῶν χωριῶν. Ἐνῶ θὰ διαφέρῃ στίς λεπτομέρειας, τὸ σκελετὸν θὰ εἶναι τὸ ἴδιον. Θὰ ἔχῃ μάλιστα τὴν ἴδια περίπου δομὴν γιὰ τὸ ἴδιον εἶναι ὁ ρυθμὸς διανοητικῆς ἀνάπτυξης τῶν παιδιῶν, στὰ χωριὰ καὶ στίς πόλεις.

Θ. ΓΕΡΟΥ

